

विषय : संस्कृत

| क्रम सं | पाठ का नाम                                               | चयनित पाठ / उपविषय                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | अभ्युक्ति                                       |
|---------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| 01      | खण्ड क<br>अपठित-अवबोधनम्                                 | वाक्ये कर्ता क्रियापद चयनम् , विशेष्य-विशेषण, पर्याय-विपर्ययादि पदचयनम् ।                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | पूर्वज्ञान पर<br>आधारित                         |
| 02      | खण्ड - ख<br>रचनात्मक कार्यम्                             | 1. पत्रलेखनम्<br>2. चित्रवर्णनम् / अनुच्छेदलेखनम्                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | पूर्वज्ञान पर<br>आधारित                         |
| 03      | खण्ड - ग<br>अनुप्रयुक्त व्याकरणम्                        | 1. सन्धि प्रकरणम् - स्वरसंधि - दीर्घ , गुण , यण् , वृद्धि , अयादि ।<br>2. समास प्रकरणम् - अव्ययीभावः<br>[ उप , अनु , निर् ]<br>द्वन्द्वः [ इतरेतरः , समाहारः , एकशेषः]<br>3. प्रत्ययाः - कृदन्ताः<br>[ तव्यत् , अनीयर् , शतृ ]<br>तद्धिताः [ मतुप् एवं ठक् ]<br>4. समयलेखनम्<br>[ सामान्य , सपाद , सार्ध , पादोन ]<br>5. अव्ययपदानि [ अपि , उच्चैः , कदा , कुत्र , च , नूनम् अत्र , तत्र , विना , सहसा , श्वः , ह्यः , बहिः ] | पूर्व की कक्षाओं में<br>पठित ज्ञान पर<br>आधारित |
| 04      | खण्ड - घ<br>पठित अवबोधनम्<br>शेमुषी<br>[ द्वितीयो भागः ] | प्रथमः पाठः                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | शुचिपर्यावरणम्                                  |
|         |                                                          | द्वितीयः पाठः                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | बुद्धिर्बलवती सदा                               |
|         |                                                          | पञ्चमः पाठः                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | जननी तुल्यवत्सला                                |
|         |                                                          | षष्ठः पाठः                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | सुभाषितानि                                      |
|         |                                                          | सप्तमः पाठः                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | सौहार्द प्रकृतेः शोभा                           |
|         |                                                          | अष्टमः पाठः                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | विचित्रः साक्षी                                 |
|         |                                                          | नवमः पाठः                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | सूक्तयः                                         |